

CIEĽOVÉ POŽIADAVKY NA VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI MATURANTOV Z NEMECKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B1

Bratislava 2008

ÚVOD

Cieľové požiadavky na maturitnú skúšku v nemeckom jazyku vymedzujú nároky na vedomosti a zručnosti žiaka v predmete nemecký jazyk na stredných školách, na ktorých sa štúdium končí maturitnou skúškou. Cieľom jednotnej maturitnej skúšky je:

1. zosúladenie požiadaviek na jazykové vedomosti a komunikatívne zručnosti žiakov,
2. zjednotenie kritérií na hodnotenie osvojených jazykových vedomostí a komunikatívnych zručností žiakov,
3. možnosť porovnávania dosiahnutých výsledkov jednotlivých žiakov a škôl,
4. možnosť získania certifikátu zodpovedajúceho medzinárodným úrovniam.

Materiál bol vypracovaný na základe platných pedagogických dokumentov (štandardy, učebné osnovy) s prihliadnutím na dokument Rady Európy pre kultúrnu spoluprácu, odbor vzdelávania, CE, Strasbourg, 1999 „A Common European Framework of Reference for Language and Teaching“. Dosiahnutím medzinárodných úrovní B1 a B2 sa zvýši možnosť lepšej mobility mladých ľudí v rámci Európy, zlepši možnosť štúdia v zahraničí a uplatnenia na európskom trhu práce.

CIEĽOVÉ POŽIADAVKY NA VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI

Žiak:

- rozumie informáciám o dôverne známých veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, v škole, vo voľnom čase a pod., pokiaľ sú vyjadrené zreteľným jazykovým štandardom,
- vie sa vysporiadať so štandardnými komunikačnými situáciami,
- vie vytvoriť jednoduchý súvislý text na témy, ktoré dobre pozná alebo ho osobne zaujímajú,
- dokáže opísať zážitky a udalosti, sny a túžby a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány.

Maturitná skúška na tejto úrovni by mala byť kompatibilná s **Zertifikat Deutsch als Fremdsprache**.

Komunikatívne zručnosti

Pod komunikatívnymi zručnosťami rozumieme nasledovné cieľové zručnosti:

a) receptívne:

- čítanie s porozumením (Leseverstehen),
- počúvanie s porozumením (Hörverstehen),

b) produktívne:

- ústny prejav (Sprechen),
- písomný prejav (Schreiben),

c) interaktívne:

- čítanie + ústny / písomný prejav
- počúvanie + ústny / písomný prejav

V rámci komunikatívnych zručností kandidát dokáže primeraným spôsobom realizovať svoje komunikatívne potreby a zámery v konkrétnej situácii.

Čítanie s porozumením (Leseverstehen)

Žiak dokáže:

- porozumieť textom, v ktorých sa vyskytuje celkom bežne používaný jazyk z oblasti

každodenného života a povolání,

- porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania,
- porozumieť kratším novinovým článkom, komentárom, interview, vecným informáciám, ktoré sú napísané jednoducho a slúžia laickej verejnosti,
- porozumieť jednoduchému a jasne členenému literárnemu textu.

Cieľové požiadavky

Žiak dokáže:

- identifikovať tému textu,
- postihnúť hlavnú myšlienku,
- porozumieť základným informáciám a dôležitým detailom,
- rozlíšiť základné a rozširujúce informácie,
- zachytiť špecifické informácie,
- rozlíšiť rôzne názory a stanoviská,
- rozpoznať citové zafarbenie textu,
- odhadnúť význam niektorých slov v texte na základe kontextu,

Počúvanie s porozumením (Hörverstehen)

Žiak dokáže:

- porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú známych tém z každodenného života, ak hovoriaci používa zreteľný štandardný jazyk,
- porozumieť základným informáciám z rozhlasového alebo televízneho vysielania o aktuálnych udalostiach a témach z jeho záujmových oblastí, ak sa hovorí relatívne pomaly a zreteľne.

Cieľové požiadavky

Žiak dokáže:

- identifikovať tému hovoreného prejavu,
- pochopiť hlavnú myšlienku,
- porozumieť základným informáciám a dôležitým detailom,
- rozlíšiť základné a rozširujúce informácie,
- zachytiť špecifické informácie,
- rozlíšiť rôzne názory a stanoviská,
- rozlíšiť citové zafarbenie prejavu,

Hovorenie (Sprechen)

Žiak dokáže:

- vyrovnat' sa so štandardnými situáciami, ktoré môžu nastať v krajinách, kde sa hovorí po nemecky,
- zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o témach, ktoré sú mu známe alebo ho zaujímajú (rodina, záujmy, práca, ...),
- opísať zážitky, udalosti, sny, nádeje, túžby a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány,
- jednoduchými jazykovými prostriedkami súvislo hovoriť o známych témach.

Cieľové požiadavky

Žiak dokáže:

- ústne sa vyjadriť k témam, týkajúcim sa štandardných situácií z vlastného zázemia, a k témam, spojeným s uvedenými tematickými okruhmi,
- podieľať sa (začať, udržiavať, ukončiť) na rozhovoroch o známych témach,
- získať a sprostredkovať informácie o prítomných, minulých a budúcich udalostiach,
- vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho,
- opísať osoby, predmety a činnosti,
- súvislo opísať skúsenosti, sny, nádeje a ciele,
- porozprávať príbeh,
- vyjadriť pocity a city (nespokojnosť, obdiv, odmietnutie, radosť, hnev, smútok, ...),

Písomný prejav (Schreiben)

Žiak dokáže:

- jednoducho a jasne písať o témach, ktoré sú mu známe a zaujímajú ho, a vyjadriť na ne svoj ná-zor,
- vyjadriť svoje pocity (ľútosť, radosť, záujem, súcitiť, ...),
- zvládnuť základné formy korešpondencie,
- písať v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu.

Cieľové požiadavky

Žiak dokáže:

- napísať pozdrav, pozvanie, odkaz, blahoželanie, telegram,
- napísať súkromný a formálny list, žiadosť, životopis, ,
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu,
- napísať súvislý text, v ktorom vyjadrí svoje názory, postoje, myšlienky, city,
- napísať správu, rozprávanie.

Interaktívne (integrované) zručnosti

Pod pojmom interaktívne (integrované) zručnosti sa rozumie ústny resp. písomný prejav na základe vizuálneho alebo sluchového podnetu (texty, grafy, schémy, obrazy, diagramy, audionahrávky, ...).

Cieľové požiadavky

Žiak dokáže:

- zvládnuť situácie z bežného života (obchody, dopravné prostriedky, cestovná kancelária, orientácia v meste),
- reprodukovat' dej jednoduchého príbehu alebo opisu a opísať svoju reakciu,
- sformulovať hlavnú myšlienku textu, základné, rozširujúce a špecifické informácie textu, vybrať postavu, epizódu a zdôvodniť výber,
- tvoriť hypotézy, domnienky, očakávania k textu, prípadne k častiam textu,
- vymieňať si informácie v oblasti svojich záujmov,
- podať obsah textu na základe daných údajov,
- argumentovať na základe textu,
- zapracovať dané informácie do vlastného ústneho alebo písomného prejavu.

Tematické okruhy

1. Rodina

- a) životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote),
- b) členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby),
- c) rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy).

2. Kultúra a umenie

- a) možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec),
- b) obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti),
- c) návšteva kultúrneho podujatia.

3. Šport

- a) druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport),
- b) šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody,
- c) význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter).

4. Bývanie

- a) môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, vybavenie miestností),
- b) bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody),
- c) ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní).

5. Obchod a služby

- a) nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská),
- b) služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica),
- c) reklama a vplyv reklamy na zákazníkov.

6. Starostlivosť o zdravie

- a) ľudské telo,
- b) bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesné a fyzické stavy, návšteva u lekára, v lekárni,
- c) zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena).

7. Cestovanie

- a) prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne),
- b) dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov),
- c) individuálne a kolektívne cestovanie (spôsob a druhy dopravy, druhy ubytovania, stravovanie).

8. Vzdelanie

- a) školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia, prázdniny),
- b) vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine),
- c) život žiaka (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové).

9. Zamestnanie

- a) typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia,
- b) trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor),
- c) pracovný čas a voľný čas (zdokonaľovanie práce, nové technológie).

10. Vzťahy medzi ľuďmi

- a) medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné),
- b) priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje, stretnutia, oslavy),
- c) spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým a bezdomovcom).

11. Človek a príroda

- a) ročné obdobia, počasie,
- b) príroda okolo nás – fauna (zvieratá voľne žijúce, v ZOO, domáce) a flóra,
- c) stav životného prostredia (znečistenie zeme, vôd, ovzdušia), prírodné katastrofy.

12. Vedecko-technický rozvoj

- a) život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje v domácnosti),
- b) pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky,
- c) veda a technika v službách človeka (elektronika, informatika, jadrová fyzika, ...).

13. Človek a spoločnosť

- a) morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole),
- b) spoločenská etiketa – stretnutia, pozdravy a blahoželanía, etiketa návštev: dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie,
- c) normy a ich porušovanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt).

14. Komunikácia a jej formy

- a) typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna),
- b) komunikácia v rôznych situáciách (na verejnosti a v súkromí medzi mladými, mladými a staršími, na ulici, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách),
- c) moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač - elektronická pošta, internet).

15. Masmédiá

- a) typy masovokomunikačných prostriedkov (ich využitie, výhody, nevýhody),
- b) tlač (noviny, časopisy, rubriky) - výber, nákup, čítanie – obľúbené články,
- c) rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť).

16. Mládež a jej svet

- a) charakteristika mladých (zovňajšok, móda; vnútorná charakteristika: typické vlastnosti, záujmy),
- b) postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny),
- c) vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty - príčiny, prejavy, dôsledky).

17. Stravovanie

- a) jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo,
- b) stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii),
- c) národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie).

18. Záľuby, voľný čas a životný štýl

- a) možnosti trávenia voľného času,
- b) organizovaný voľný čas (mimoškolské aktivity, krúžky, brigády),
- c) individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda).

19. Multikultúrna spoločnosť

- a) sviatky – zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia),
- b) spolunažívanie ľudí rôznych národností v jednej krajine,
- c) zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia.

20. Mestá a miesta

- a) dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin),
- b) sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte),
- c) turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá.

21. Obliekanie a móda

- a) vplyv počasia a podnebia na odievanie,
- b) odev a doplnky na rôzne príležitosti,
- c) výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie.

22. Kniha – priateľ človeka

- a) knihy – výber, čítanie,
- b) obľúbený autor a žánre,
- c) prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa).

23. Vzory a ideály

- a) pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt,
- b) človek, ktorého si vážim,
- c) skutoční a literárni hrdinovia.

24. Krajina, ktorej jazyk sa učím

- a) krajina a obyvatelia,
- b) miesto, ktoré by som rád navštívil,
- c) výnimočnosť, zvyky, tradície a konvencie.

25. Slovensko – moja vlasť

- a) krajina a obyvatelia,
- b) miesta, ktoré by som odporučil cudzincom,
- c) zvyky, tradície, konvencie.

JAZYKOVÉ PROSTRIEDKY (SPRACHMITTEL)

Pri preverovaní úrovne ovládania jazykových prostriedkov nejde o preverovanie odbornej terminológie ani o skúšanie pravidiel tvorenia daných javov, ani o ich taxatívne vymenovanie, ale o ich adekvátne použitie v písomnom a ústnom prejave a porozumenie pri počúvaní a čítaní.

1. Morfológia (Morphologie)

1.1 Slovesá (Verben)

1.1.1 osoba, číslo (Person, Numerus): ich / wir; du / ihr; er, sie, es / sie; Sie,

1.1.2 časovanie, časy (Zeitformen):

prítomný čas minulé časy	Präsens:	er macht, er badet, er fährt, ...
	Präteritum:	er machte, er badete, er fuhr, ...
	Perfekt:	er hat gemacht / kontrolliert / erzählt, er ist gewandert / aufgewacht, ... er hat gegessen / empfunden / angeboten, ... er ist gegangen / gelungen / eingeschlafen, ...
	Plusquamperfekt:	er hatte gemacht / gegessen, ... er war gewandert / geblieben, ...
budúci čas	Futur I:	er wird baden / fahren, ...

1.1.3 slovesný spôsob (Modus)

oznamovací spôsob rozkazovací spôsob	Indikativ:	er liest, wir gehen, ...
	Imperativ:	Arbeite! / Lies! / Lauf(e)! Arbeitet! / Lest! / Lauft! Arbeiten, lesen, laufen wir / Sie!
podmieňovací spôsob	Konjunktiv II:	er wäre / hätte / würde / müsste, ...
	prít. čas:	er würde baden / essen, ...
	Konjunktiv II:	er wäre gewesen, aufgewacht, geblieben, gefahren,
	min. čas:	er hätte gehabt, gemusst, gearbeitet, empfohlen, ...

1.1.4 slovesný rod (Genus verbi)

činný rod	Aktiv	er schreibt, ist, fährt, arbeitet, ...
trpný rod priebehový	Vorgangspassiv	Präsens: er wird gerufen, ... Präteritum: er wurde gerufen, ... Perfekt: er ist gerufen worden, ...
trpný rod stavový	Zustandspassiv	Präsens: es ist gemacht, ... Präteritum: es war gemacht, ...

1.1.5 neurčité tvary (infinite Formen)

infinitív činný	Infinitiv Aktiv:	Infinitiv (I)	Präsens:	machen, fahren,
infinitív trpný	Infinitiv Passiv:		Präsens:	gemacht werden
príčastie prítomné činné	Partizip I:			sehend; wandernd,
príčastie minulé trpné	Partizip II:			gemacht, gearbeitet; gefahren, empfohlen

1.1.6 „zvláštna slovesá“ („besondere“ Verben)

haben, sein, werden,
lassen,
brennen, kennen, nennen, rennen,
bringen, denken,
wissen,
spôsobové slovesá (Modalverben)

1.1.7 zvrtné slovesá

reinreflexive Verben: sich erholen, sich freuen; sich etwas ausbitten,
teilreflexive Verben: (sich) beruhigen; (sich) erlauben,
reziproke Verben: sich lieben, sich helfen,

1.1.8 nepravidelné slovesá (unregelmäßige / starke) Verben

backen	raten; be
beginnen	rufen; an
biegen; ab-	scheiden; ent
bieten; an-, ver-	scheinen; er
binden; an-, ver-	schlafen; ein-, ver
bitten	schließen;
bleiben	schmelzen; zer
essen; auf-	schneiden; ab-, zer
fahren; an-, weg-, ab-, über-, um-	schreiben; auf-, ver
fallen; ein-, aus-, durch-, ge-	schwimmen
fangen; an-	sehen; an-, um
finden; statt-	singen
fliegen	sitzen
fressen	sprechen; be-, ver
frieren; er-	springen
geben; aus	stehen; auf-, be-, ent-, ver
gehen; weg	steigen; ein-, aus, um-,
gelingen	sterben; aus
gewinnen	streiten
halten; an-, er-, unter-	tragen; bei-, vor
hängen	teffen;
heißen	treiben;
helfen	
kommen; an-, be-	trinken; aus-, -
laden; ein-	tun;
lassen	vergessen
laufen	verlieren

leihen; aus-,
lesen
liegen
nehmen; auf-, an-, ein-, teil-, unter-

wachsen
waschen
werben; be
ziehen; an-, aus-, um-,

1.2 Podstatné mená (Substantive)

1.2.1 rod (Genus)

mužský, ženský, stredný (Maskulinum, Femininum, Neutrum): der Garten, die Tür, das Haus,
rod v zloženinách (Genus der Komposita): der Tiergarten, die Eingangstür, das Gasthaus,

1.2.2 člen (Artikel)

ne- / určitý člen (der un- / bestimmte Artikel): Dort steht ein Mann. Den Mann kenne ich.
bez člena (der Null-Artikel): mit Frau und Herrn Schmidt; Familie Bauer,
Professor Neurath,
Österreich, Berlin; Slowake,
Spanisch lernen; Test in Physik, Zeit haben, Musik hören,
nach / zu Hause,
Kuchen essen, 100 Gramm Wurst,
Frankfurter Zeitungen,
Peters Sohn, wessen Auto?, dessen Tochter,

1.2.3 číslo (Numerus)

jednotné číslo (Singular) – oproti slovenčine: das Geld, die Uhr, die Tür, die Hose,
die Treppe, die Schere, Weihnachten,
podst. mená len v jedn. čísle (Singularitantum): vlastné mená: der Schwarzwald,
látkové mená: der Zucker, das Wasser,
abstraktné mená: der Hunger, die Klugheit,
spodstatnené neurčitky: das Schwimmen,
podst. mená len v množ. čísle (Pluralitantum): Alimente, Diäten, Ferien, Flitterwochen,
Masern, Ostern, Tropen,

zakončenie množného čísla (Pluralendungen):

- mužský rod (Maskulinum): -e / ä, ö, ü, äu-e: Tage / Säle, Söhne, Flüsse, Bäume,
-er / ä, ö, ü, äu-er: Geister / Wälder, Götter, Würmer, Sträucher,
-0 / ä, ö, ü: konc.: -er, -el, -en: Onkel / Väter, Böden, Brüder,
-n, -en: Kollegen, Bären, Seen, , Schmerzen, Spatzen, Herrn,
-s: Klubs ,
- ženský rod (Femininum): -n, -en: Katzen, Uhren,
-e / ä, ö, ü, äu-e: Kenntnisse / Hände, Nöte , Kühe, Bräute,
-ö, ü: Töchter, Mütter,
-s: Muttis,
- stredný rod (Neutrum): -e / ö-e: Jahre,
-er / ä, ö, ü, äu-er: Kinder / Dächer, Dörfer, Güter, Häuser,
-0 / ö: Gebirge, konc.: -er, -el, -en, -chen, -lein / Klöster,
-s: Autos,
-n, -en: Augen, Ohren, Betten,

1.2.4 pád (Kasus) - singulár / plurál

Nominativ	der/ein,	das/ein,	die/eine;	die/-
Genitiv	des/eines,	des/eines,	der/einer;	der/-
Dativ	dem/einem	dem/einem	der/einer;	den/-
Akkusativ	den/einen	das/ein,	die/eine;	die/-

1.2.5 zdrobneniny (Deminutiva)

-chen: das Männchen, das Brötchen, das Blümchen, das Bäumchen, das Bettchen,
-lein: das Büchlein,
-i: die Mami, der Vati,

1.2.6 spodstatné prídavné mená (substantivierte Adjektive)

der Bekannte, mit einem/meinem Verwandten, beide Kranken, viele Verletzte,
etwas Neues,

1.2.6 vlastné mená (Eigennamen)

mená osôb (Personennamen): der kleine Fritz, der Dichter Gerhart Hauptmann /
Professor Schmidt,
Kinder von Rolf / Rolfs und Helgas Kinder,
Doktor Stahls Referat, das Ei des Kolumbus,

obyvatel'ské mená (Einwohnernamen): Berliner/-in, Bratislavaer/-in,
Deutsche/-r, Österreicher/-in, Slowake/-kin,
Spanier/-in,

zemepisné mená (geographische Namen): die Schweiz, Deutschland, die USA,
der Bodensee, die Ostsee, die Hohe Tatra,
die Alpen.

1.3 Prídavné mená (Adjektive)

1.3.1 v prísudku (prädikativ)

v základnom tvare (in der Grundform): Das Wetter ist, wird, bleibt schön.
Das kommt mir interessant vor.
Ich halte das für richtig.

1.3.2 v prívlastku (attributiv)

v základnom tvare (in der Grundform): ganz Berlin, halb Europa,
skloňovanie (Deklination):

- po určitom člene (nach dem bestimmten Artikel): der hohe Preis, für die guten Freunde,
aj po: dieser, jeder, jener; solcher, mancher, welcher,
v množ. čísle: alle, beide, keine; meine,
- po neurčitom člene (nach dem unbestimmten. Artikel): eine kleine Pause,
mit einem netten Jungen,
aj po: kein, mein,
- bez člena: kalter Tee, kluge Worte, saure Gurken,
aj po: zwei; viele, einige, andere, einzelne, mehrere, verschiedene, zahlreiche,
unzählige: viele schöne Tage,

1.3.2 stupňovanie (Komparation)

1. stupeň (Positiv): Er ist (nicht) so groß wie Peter.
 2. stupeň (Komparativ): Er ist größer als ich. ein/kein kleineres Haus,
 3. stupeň (Superlativ): Sie ist die klügste. Er ist der schnellste von (unter) allen.
- zvláštné formy (besondere Formen): gut, viel, hoch, groß, nah,

1.3.3 zemepisné prídavné mená

die Weiße Elster, der Thüringer Wald,
Bratislavaer Burg,
Schweizergarde,
Holsteinische Schweiz, Britisch-Honduras,
eine deutsch-amerikanische Flugverbindung,
Großbritannien.

1.4 Zámená (Pronomen)

- 1.4.1 osobné (Personalpronomen): ich, du, er, sie, es, wir, ihr, sie, Sie
- 1.4.2 privlastňovacie (Possessivpronomen): mein, dein, sein, ihr, unser, euer, ihr, Ihr
- 1.4.3 ukazovacie (Demonstrativpronomen): der, die das; dieser, jener, derselbe,
- 1.4.4 opytovacie (Interrogativpronomen): wer, was, welcher, was für ein,
- 1.4.5 zvrätané (Reflexivpronomen): mich/mir, dich/dir,
- 1.4.6 vzťahové (Relativpronomen): der, die, das,
- 1.4.7 neurčité (Indefinitpronomen): einer, eine, eins / welche,
man,
jemand, jeder, alle, alles, etwas, ein bisschen, viel/-e,
wenig/-e, einige, mehrere,
- 1.4.8 vymedzovacie (Negationspronomen): kein; keiner, keine, keins; niemand, nichts,

1.5 Číslovky (Numeralien)

- 1.5.1 základné (Kardinalzahlen): eins, sechzehn, siebzehn, dreißig,
einundsiebzig,
tausend, eine Million,
Fünf Tassen sind schon sauber.
- 1.5.2 násobné (Wiederholungs-, Vervielfältigungszahlwörter): einmal, dreimal,
- 1.5.3 radové (Ordinalzahlen): der erste, dritte, siebte, achte, hundertste,
mein zweiter Urlaub, der zwanzigste Versuch,
- 1.5.4 výpočtu (Aufzählungswörter): erstens, zweitens, drittens,
- 1.5.5 zlomky (Bruchzahlen): ein Drittel, Viertel,
eine Hälfte,
dreieinhalb,
- 1.5.6 desatinné čísla: eins Komma fünf,
- 1.5.7 určovanie času (Zeitangaben): um halb zwei, zehn nach eins, fünf vor drei,
- 1.5.8 dátum, letopočet: Es passierte am siebten März 2000, im Jahre 1994.
Er ist 1989 geboren.
- 1.5.9 vyjadrenie množstva (Mengeangaben): ein Meter, zwei Kilogramm, sechs Liter,
drei Stück Seife, vier Flaschen Saft,
zwei Paar Schuhe,

- 1.5.10 mena (Währung):** fünf Kronen × fünf Mark, Schilling, Euro,
1.5.11 počtové úkony (Rechnen): sechs plus (minus, mal, dividiert durch) zwei,
1.5.12 spodstanené číslovky (substantivierte Zahlwörter): eine Eins in Deutsch, mit einer Sechs fahren, ein Hundert, eine Milliarde.

1.6 Príslovky (Adverbien)

wie, wo, woher, wohin; hier, dort, oben, rechts, drinnen,...; heute, bald, damals, schon, bisher, seitdem, manchmal, mehrmals,...; anders, gern, sehr, so, besonders, mehr, meistens, genug, völlig, wohl, vielleicht,...; also, deshalb, sonst, trotzdem,...

1.6.1 stupňovanie

sehr, viel, gern, oft,

1.6.2 zámenné príslovky (Pronominaladverbien)

opytovacie: Worüber ärgerst du dich?

ukazovacie: Ich träume davon.

1.6.3 príslovky smeru

Gehst du hinauf? Komm herein!

Bring das Buch 'runter!

Ich setze mich dorthin. Holst du das hierher?

1.7 Predložky (Präpositionen)

1.7.1 predložky s datívom: aus, bei, mit, nach von, zu, seit,
ab, seit, von – bis, von ... an,

1.7.2 predložky s akuzatívom: durch, für, gegen ohne, um, bis,

1.7.3 predložky s datívom alebo akuzatívom: an, auf, in, über, unter, vor, hinter, neben,
zwischen,

1.7.4 predložky s genitívom: während, dank, trotz

1.8 Častice (Partikeln)

Ja, Nein, Doch, Bitte, Danke,

aber, doch, ja, bloß, nur, eben, denn, eigentlich, einfach, schon, überhaupt, wohl.

1.9 Citoslovčia (Schallwörter)

Autsch!, Au!, Ah!, Oh!, Uh!, Ach..., Uff!, Ssst!, Hurra!, Bravo!,...

wau, miau, peng.

2. Větná skladba (Syntax)

2.1 Jednoduchá veta (Einfacher Satz)

2.1.1 postavenie slovesa (Stellung des finiten Verbs)

určitý slovesný tvar na druhom mieste: Er fährt nach Australien.

Warum fährt er nach Australien?

Du bist aber fleißig!

určitý slovesný tvar na prvom mieste: Kommst du heute zu uns?

Komm heute zu uns!

2.1.2 vetný rámeček (Satzklammer)

na konci vety stojí:	infinitív:	Ich muss morgen nach Hause fahren. Lässt du mich ein bisschen ausruhen? Ich werde für 2 Jahre in die USA fahren.
prítomnosť minulé:		Wir haben alles in 2 Stunden geschafft. Das Haus ist vor 10 Jahren gebaut worden.
odlúčiteľné predpony:		Ich mache das Fenster zu.

2.2 Súvetie (Zusammengesetzter Satz)

2.2.1 prirad'ovacie súvetie (Satzverbindung)

"priamy slovosled" po spojkách:	und, aber, oder, sondern, denn, doch, Heute abend bleibe ich zu Hause und sehe fern oder gehe ins Kino.
"nepriamy slovosled" po spojkách:	darum, deswegen, dann, trotzdem, also, sonst, Hilf mir, bitte, sonst schaffe ich das nicht.
dvojice spojok (zweiteilige Konjunktionen):	Er ist nicht nur in Mathe gut, sondern auch in Chemie.

2.2.2 podrad'ovacie súvetie (Satzgefüge)

slovosled:	Sie liest gerne, wenn sie Zeit hat. Wenn sie Zeit hat, liest sie gerne.
Spojky (Konnektoren):	der, die, das, wer, was, wie, wohin, womit, Mir gefallen Städte, deren Straßen sauber sind. dass, so dass, wie, als, als ob, wenn, weil, da, obwohl, Ich wünsche mir, dass du Glück hast. während, solange, seit / seitdem, bevor, bis, Während du geschlafen hast, habe ich alles aufgeräumt. damit / um...zu, ohne dass / ohne...zu, statt dass / statt...zu, Ohne dass ich es mit ihm verabredete, kam er. Ohne zu grüßen, verließ er den Raum. so - wie, je - desto, so - dass, Je mehr du spielst, desto besser bist du.
časová súslednosť (Zeitenfolge):	
- súčasnosť dejov (Gleichzeitigkeit)	Ich schreibe einen Brief, während du nächst. Als er jung war, lebte er in Berlin.
- predčasnosť dejov (Vorzeitigkeit),	Wenn/nachdem du den Brief geschrieben hast, bringe ich ihn zur Post. Als/nachdem du den Brief geschrieben hattest, brachte ich ihn zur Post.
- následnosť dejov (Nachzeitigkeit),	Ich warte, bis du ankommen wirst / ankommst. Wir essen noch eine Kleinigkeit, bevor wir weggehen werden / weggehen.
neréálne deje (Konjunktiv II):	Wenn ich mehr Geld hätte, könnte ich mir ein schönes Haus kaufen. Wenn er nur früher kommen würde / käme!
- prítomnosť, budúcnosť,	Du siehst so aus, als ob du krank wärest.

nereálne deje (Konjunktiv II): Wenn ich mehr Geld gehabt hätte, hätte ich mir ein schönes Haus kaufen können.
- minulost', Wenn er nur früher gekommen wäre!
Du machtest so ein Gesicht, als ob du krank gewesen wärest.

2.3 Nepriama reč (Indirekte Rede)

In der Auskunft wurde mir gesagt, dass der Bus um 16 Uhr abfährt.
"Mir geht es gut." "Wir kommen wohl noch rechtzeitig."
"Ich war gestern zu Hause."
"Wir haben ihn leider nicht gesehen."
"Ich werde etwas später kommen." "Wir werden etwas später kommen."

2.4 Jednoduchý a závislý neurčitok

2.4.1 jednoduchý neurčitok (der reine Inf.)

po:

- modálnych slovesách: Wir können heute länger bleiben.
- slovesách zmyslového vnímania hören, sehen, fühlen, spüren: Siehst du ihn kommen?
- pohybových slovesách gehen, kommen,...: Gehst du immer mit Hühnern schlafen?
- slovesách lassen, lernen, lehren, helfen, bleiben, brauchen: Wir lassen ihn laufen.

2.4.2 neurčitok s zu (Infinitiv mit zu)

Es begann zu regnen. Er hatte vor, auszuwandern.
Es ist wichtig, regelmäßig zu trainieren.
Ich habe genug Zeit, mich auszuruhen.
Was hast du zu sagen? Die Regeln sind zu halten.

2.5 Neurčitkové vety (Infinitivsätze)

Infinitiv I: Er wünscht sich, mit uns gehen zu können.
Sie versprach, noch heute zu kommen.
Er ist ausgewandert, um besser zu leben.
Statt zu lernen, gingen sie ins Kino.
Sie ging, ohne sich zu verabschieden.

2.6 Vyjadrovanie modality

dürfen: dovolenie / zákaz: Sie dürfen (nicht) ein Wörterbuch verwenden.
výzva: Sie dürfen nicht alles glauben.
können: možnost': Kannst du heute zu mir kommen?
schopnosť: Ich kann schwimmen.
dovolenie: Sie können hier rauchen.
predpokladaná možnost': Das könnte stimmen.
mögen: vnútorná tendencia: Ich mag kein Sauerkraut.
Ich möchte eine Tasse Kaffee.
müssen: nutnosť: Du musst pünktlich sein.
rada, úloha: Ich muss zum Arzt.
sollen: povinnosť: Ich soll auf meine kleine Schwester aufpassen.
výzva: Du solltest endlich den Brief schreiben.
neistota: Sollte ich mich irren/geirrt haben?
wollen: zámer, úmysel: Ich will nach Hause gehen.
Er will Medizin studieren.

lassen: dovoľenie / zákaz:	Lass mich das machen! Ich lasse dich (nicht) in die Disco gehen.
výzva:	Lass uns nach Hause gehen. Lass es dir schmecken!
I	Ich lasse meine Schuhe reparieren.
odkaz:	Meine Eltern lassen dich grüßen.

2.7 Zápor (Negation)

nein:	Schläft sie? Nein, sie ist wach.
nicht:	Wir arbeiten heute nicht. Wir arbeiten nicht heute, sondern erst morgen. Wir haben lange nicht gearbeitet. Nicht alle haben Lust zu kommen.
nichts:	Ich mache jetzt nichts.
kein:	Das ist kein guter Vorschlag.
niemand:	Niemand kann mir helfen.

3. Slovná zásoba (Lexik)

Pri vymedzení rozsahu produktívnej a receptívnej slovnej zásoby sa vychádzalo z platných vzdelávacích dokumentov (osnovy, štandardy), z objemu slovnej zásoby najpoužívanejších učebníc (viď zoznam odporúčanej literatúry) a z tematických okruhov cieľových požiadaviek, ktoré špecifikujú potrebný rozsah slovnej zásoby na zvládnutie danej úrovne.

Úroveň B1: 1800 – 2000 lexikálnych jednotiek aktívne, 500 receptívne.

Rozsah slovnej zásoby je daný:

- základnými tvarmi lexikálnych jednotiek: Freund, arbeiten,
- tvarmi odvodenými pomocou predpôn a prípon: Freundschaft, befreundet, bearbeiten, arbeitslos,
- zloženiami: Freundeskreis, Zusammenarbeit, arbeitssüchtig,
- zmenou slovného druhu: freundlich, Arbeit,
- tvorbou skrátených tvarov: Uni, Lok, Abi,
- používaním skratiek, cudzích slov, internacionalizmov: ICE, EU, online, Student.

Nevyhnutnou súčasťou aktívnej slovnej zásoby sú:

- ustálené predložkové väzby so slovesami, podstatnými menami a prídavnými menami: bitten um, stolz auf, Angst vor,
- kompenzačné vyjadrovanie: Ich brauche einen Flaschenöffner.
Ich brauche etwas, womit ich die Flasche aufmache.

4. Výslovnosť, intonácia (Aussprache, Intonation)

Žiak sa vie vyjadrovať spisovným jazykom s jeho správnou výslovnosťou a intonáciou.

Žiak vie správne používať:

- slovný prízvuk: sagen, bekommen, April,
- vetný prízvuk,
- intonáciu nemeckej vety: oznamovacej: Heute ist er zu Hause.
opytovacej: Wohin gehst du? Kommst du mit?
rozkazovacej: Sag es nicht!
- pravidlo o asimilácii: das **B**uch.

Žiak vie správne vyslovovať:

- zaokrúhlené samohlásky ö, ü: blöd, dünn,
- dvojhlásky äu, eu, ei, ie: Mäuse, heute, nein, vier,
- zatvorené e: sehen,
- krátke e: Bett, kämmer,
- otvorené e: kämen, Nähe,
- neprízvučné, redukované e: bitte,
- Ich- / Ach-Laut: ich, auch,
- ng: Junge.

Úpravy cieľových požiadaviek z nemeckého jazyka úroveň B1 pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

žiaci so sluchovým postihnutím

Počúvanie s porozumením (Hörverstehen)

Požiadavky, ktoré vyžadujú auditívnu skúsenosť, sa upravujú alebo vypúšťajú podľa stupňa sluchového postihnutia.

Zvuková stránka jazyka (Aussprache, Intonation)

Požiadavky súvisiace s výslovnosťou sa upravujú.

Nepresnosti vo výslovnosti nie sú prekážkou v komunikácii v nemeckom jazyku.

žiaci so zrakovým postihnutím

Tematické okruhy

Požiadavky, ktoré vyžadujú vizuálnu skúsenosť, sa upravujú alebo vypúšťajú podľa stupňa zrakového postihnutia.

Čítanie s porozumením

Požiadavky, ktoré vyžadujú vizuálnu skúsenosť, sa upravujú alebo vypúšťajú podľa stupňa zrakového postihnutia.

žiaci s telesným postihnutím

Cieľové požiadavky z nemeckého jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s vývinovými poruchami učenia alebo správania

Cieľové požiadavky z nemeckého jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou

Cieľové požiadavky z nemeckého jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci chorí a zdravotne oslabení

Cieľové požiadavky z nemeckého jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s pervazívnymi vývinovými poruchami (s autizmom)

Cieľové požiadavky z nemeckého jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.